

نام و نام خانوادگی	علی رنجبری - امیرحسین علیزاد
شماره دانشجویی	۸۱۰۱۹۸۵۷۰ - ۸۱۰۱۹۷۵۴۶
تاریخ ارسال گزارش	۱۴۰۱/۰۸/۱۰

به نام خدا

دانشگاه تهران

دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

درس شبکه‌های عصبی و یادگیری عمیق
تمرین اول

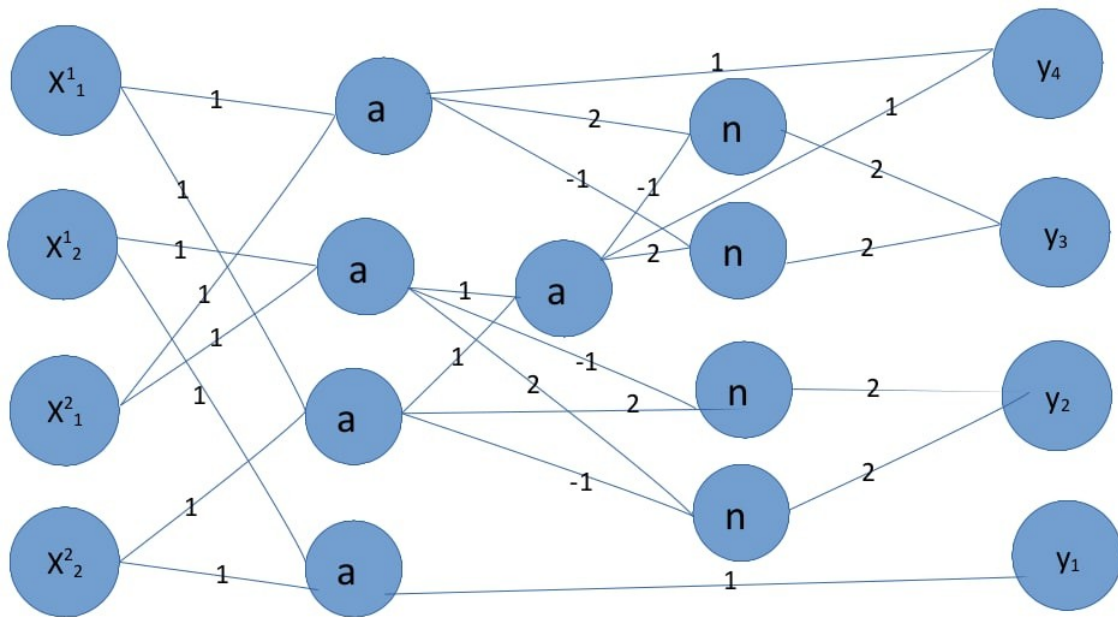
- 1..... فهرست
- 1..... پاسخ ۱. شبکه عصبی Mcculloch-Pitts
- 1..... ۱-۱. ضرب کننده باینری دو بیتی
- 3..... پاسخ ۲ - AdaLine and MadaLine
- 3..... ۱-۲. AdaLine
- 3..... داده‌ها به صورتی که سؤال خواسته بود تعریف شدند و به صورت زیر شدند:
- 3..... شکل ۳. نمودار پراکندگی دو دسته داده (میانگین ۱ و ۱- و انحراف معیار ۰.۳).
- 3..... شکل ۴ و ۵. نمودار تغییرات خطا در تابع adaline و خط جدا کننده دو تابع بعد از train.
- 4..... شکل ۶. نمودار پراکندگی دو دسته داده (میانگین ۰ و ۲ و انحراف معیار ۰.۶ و ۰.۸).
- 4..... شکل ۷. خط جدا کننده دو تابع بعد از train کردن توسط adaline.
- 5..... ۲-۲. MadaLine
- 5..... شکل ۸. نمودار پراکندگی دو دسته داده برای شبکه MadaLine
- 5..... شکل ۹. شبکه نمونه MadaLine
- 6..... شکل ۱۰. خط‌های تولید شده سه شبکه متفاوت (از راست به چپ ۲، ۴ و ۸ نورون).
- 6..... شکل ۱۱. تعداد epoch ها و دقت شبکه خروجی (بالا راست ۲ بالا چپ ۴ و پایین راست ۸ نورون)
- 7..... پاسخ ۴ - MLP
- 7..... ۱-۴. Multi Layer Perceptron
- 7..... شکل ۱۲. نمودار correlation بین مقادیر موجود در داده ها.
- 8..... شکل ۱۳. نمودار پراکندگی قیمت خانه ها.
- 8..... شکل ۱۴. نمودار قیمت خانه ها و مترای آن ها.

پاسخ 1. شبکه عصبی Mcculloch-Pitts

۱-۱. ضرب کننده باینری دو بیتی

الف (شبکه خروجی به این صورت رسم شد:

Theta = 2

شکل ۱. شبکه عصبی ضرب کننده باینری دو بیتی

بعد از بررسی نوشتن عبارت هر خروجی شبکه نهایی مشابه شکل بالا شد. همانطور که نوشته شد تتا در همه نوروں ها ۲ است. همچنین نوروں هایی که با a مشخص شده‌اند عمل کرد and را دارند و نوروں هایی که با n نمایش داده شده‌اند به همراه نوروں کنارشان و نوروں خروجی بعدیشان عمل کرد and را دارند. ساختار شبکه هم یک ساختار منطقی است مثلاً برای کم ارزش ترین بیت خروجی (y_1) فقط کافی است دو بیت X_1^2 و X_2^2 همزمان یک باشد تا آن هم یک باشد در غیر این صورت صفر است. بقیه هم به همین صورت فقط کمی پیچیده‌تر است اما کلیت هر بیت خروجی به همین صورت تعیین می‌شود.

ب) ابتدا یک تابع mcculloch-pitts رسم شد که وزن ها و تتا را میگیرد و یک تابع خروجی میدهد سپس با توجه به شکل ۱ شبکه رسم شد و بعد روی تمام ورودی های ممکن خروجی گرفته شد که نتیجه همه در زیر آمده:

$[0, 0]$	$*$	$[0, 0]$	$=$	$[0, 0, 0, 0]$	\longrightarrow	$0 * 0 = 0$
$[0, 0]$	$*$	$[0, 1]$	$=$	$[0, 0, 0, 0]$	\longrightarrow	$0 * 1 = 0$
$[0, 0]$	$*$	$[1, 0]$	$=$	$[0, 0, 0, 0]$	\longrightarrow	$0 * 2 = 0$
$[0, 0]$	$*$	$[1, 1]$	$=$	$[0, 0, 0, 0]$	\longrightarrow	$0 * 3 = 0$
$[0, 1]$	$*$	$[0, 0]$	$=$	$[0, 0, 0, 0]$	\longrightarrow	$1 * 0 = 0$
$[0, 1]$	$*$	$[0, 1]$	$=$	$[0, 0, 0, 1]$	\longrightarrow	$1 * 1 = 1$
$[0, 1]$	$*$	$[1, 0]$	$=$	$[0, 0, 1, 0]$	\longrightarrow	$1 * 2 = 2$
$[0, 1]$	$*$	$[1, 1]$	$=$	$[0, 0, 1, 1]$	\longrightarrow	$1 * 3 = 3$
$[1, 0]$	$*$	$[0, 0]$	$=$	$[0, 0, 0, 0]$	\longrightarrow	$2 * 0 = 0$
$[1, 0]$	$*$	$[0, 1]$	$=$	$[0, 0, 1, 0]$	\longrightarrow	$2 * 1 = 2$
$[1, 0]$	$*$	$[1, 0]$	$=$	$[0, 1, 0, 0]$	\longrightarrow	$2 * 2 = 4$
$[1, 0]$	$*$	$[1, 1]$	$=$	$[0, 1, 1, 0]$	\longrightarrow	$2 * 3 = 6$
$[1, 1]$	$*$	$[0, 0]$	$=$	$[0, 0, 0, 0]$	\longrightarrow	$3 * 0 = 0$
$[1, 1]$	$*$	$[0, 1]$	$=$	$[0, 0, 1, 1]$	\longrightarrow	$3 * 1 = 3$
$[1, 1]$	$*$	$[1, 0]$	$=$	$[0, 1, 1, 0]$	\longrightarrow	$3 * 2 = 6$
$[1, 1]$	$*$	$[1, 1]$	$=$	$[1, 0, 0, 1]$	\longrightarrow	$3 * 3 = 9$

شکل ۲.

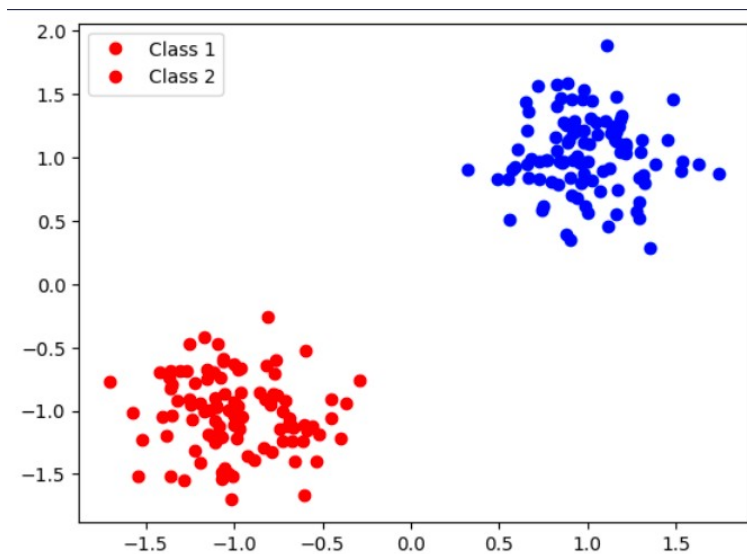
خروجی تابع multiplier روی تمام ورودی های ممکن

همانطور که در شکل ۲ هم مشخص است همه خروجی ها صحیح هستند.

پاسخ ۲ - AdaLine and MadaLine

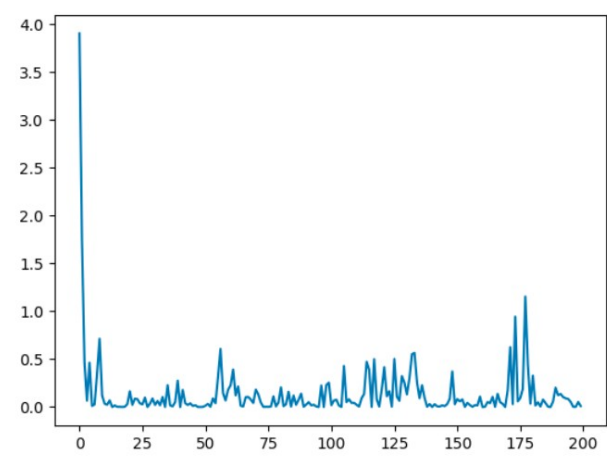
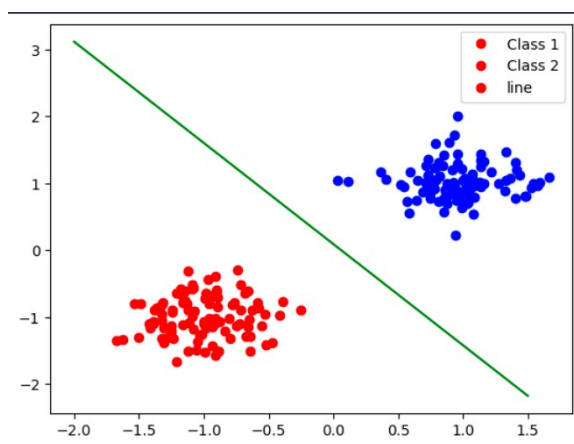
۲-۱. AdaLine

داده‌ها به صورتی که سؤال خواسته بود تعریف شدند و به صورت زیر شدند:

شکل ۳. نمودار پراکندگی دو دسته داده (میانگین ۱ و ۱- و انحراف معیار ۰.۳)

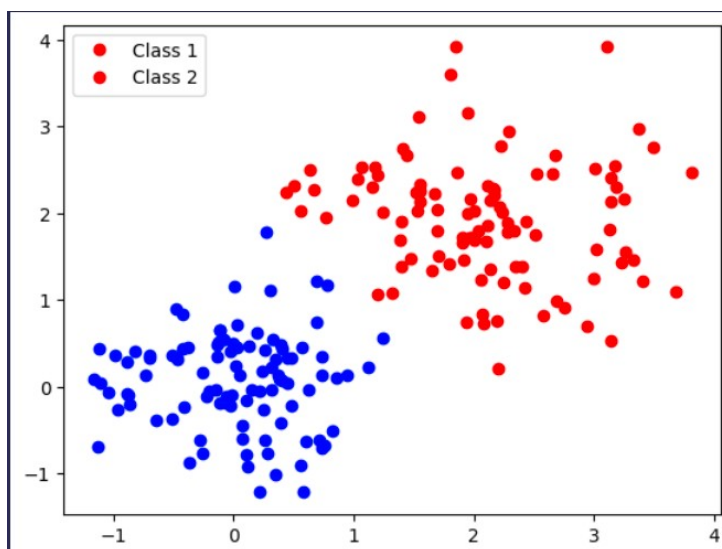
سپس با استفاده از تابع Adaline که نوشته شده بود train شدند و نمودار تابع خطا به صورت زیر شد:

شکل ۴ و ۵. نمودار تغییرات خطا در تابع adaline و خط جدا کننده دو تابع بعد از train

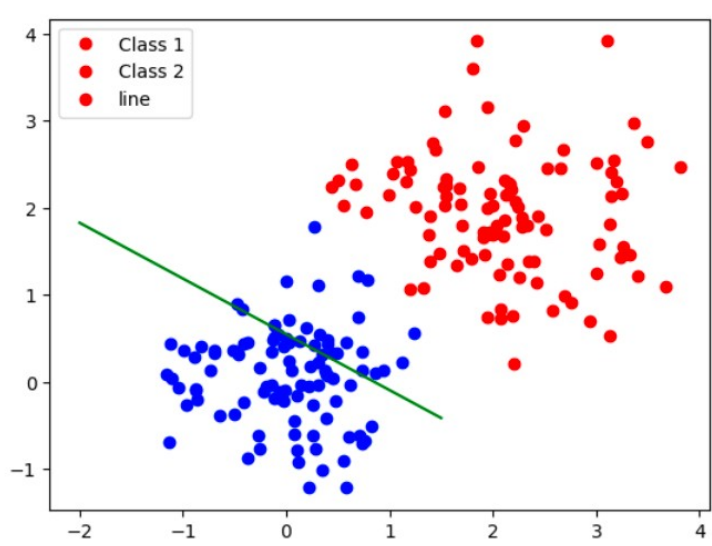
در شکل ۵ مشخص است که adaline توانسته به خوبی داده‌ها را با دقت صد درصد جدا کند.

اکنون دو دسته داده دیگر را تعریف میکنیم که بیشتر به هم نزدیک هستند جداسازی سخت تری دارند

شکل ۶. نمودار پراکندگی دو دسته داده (میانگین ۰ و ۲ و انحراف معیار ۰.۶ و ۰.۸)

بعد از یک دور دیدن داده‌ها (یک epoch) adaline_ توانست با دقت ۶۰ درصد بصورت زیر داده‌ها را جدا کند.

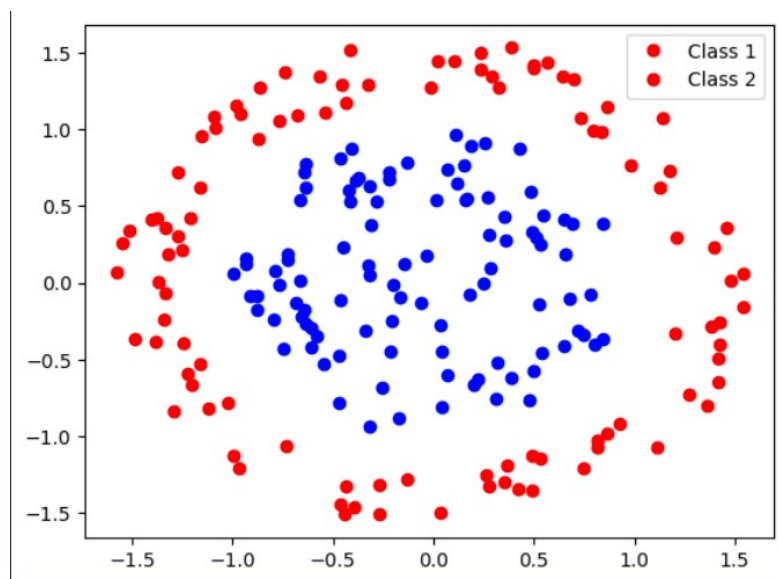

شکل ۷. خط جدا کننده دو تابع بعد از train کردن توسط adaline

همانطور که در شکل و نتایج هم واضح بود وقتی انحراف معیار داده‌ها بیشتر شد و داده‌ها دیگر به راحتی با یک خط جدا پذیر نبود adaline دیگر نتوانست دو دسته داده را به خوبی از هم جدا کند. که انتظار همین نتیجه هم از الگوریتم adaline میرفت.

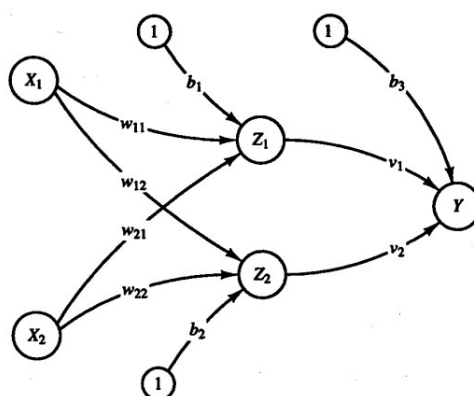
۲-۲. MadaLine

در این بخش پس از خواندن داده‌ها که دیگر بصورت خطی نمیتوان دسته بندی کرد (شکل ۷) می‌خواهیم به کمک شبکه MadaLine و الگوریتم MRI آن را ترین کنیم.

شکل ۸. نمودار پراکندگی دو دسته داده برای شبکه MadaLine

شبکه MadaLine مانند شبکه AdaLine است با این تفاوت که یک لایه مخفی هم دارد (شکل ۸):

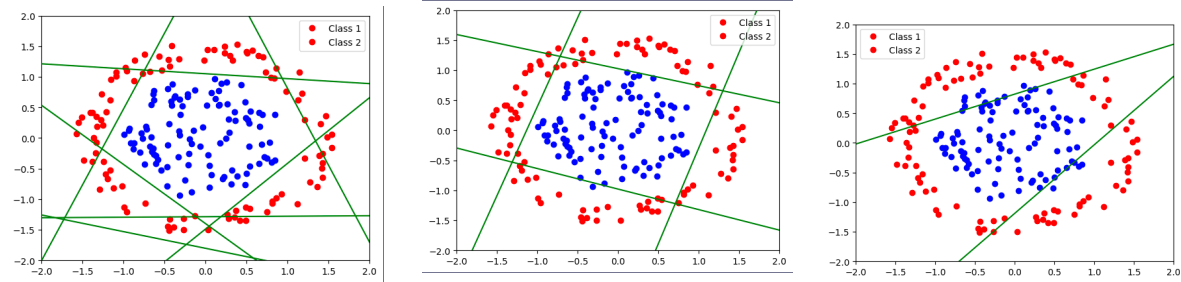

شکل ۹. شبکه نمونه MadaLine

ما در اینجا این شبکه را با الگوریتم MRI آموزش دادیم این الگوریتم به این صورت است:

وزن های قسمت دوم شبکه (v_1, v_2) طوری تعیین می شوند که به صورت And عمل کنند یعنی اگر همه Z_i ها ۱ باشند آنگاه Y هم ۱ است در غیر این صورت ۰ است. بنابراین ما در شبکه فقط W_{ij} ها را آموزش می دهیم. که جزئیات بیشتری دارد که در اینجا فقط یک نگاه اجمالی انداختیم.

سپس سراغ آموزش شبکه می رویم در اینجا از سه شبکه استفاده شد که به ترتیب ۲، ۴ و ۸ نورون در لایه پنهان داشتند:

شکل ۱۰. خط‌های تولید شده سه شبکه متفاوت (از راست به چپ ۲، ۴ و ۸ نورون)

```
epoch: 10
epoch: 20
epoch: 30
epoch: 40
epoch: 50
epoch: 60
epoch: 70
epoch: 80
epoch: 90
epoch: 100
total number of epochs 100
accuracy is:
99.5 %
```

```
epoch: 10
epoch: 20
epoch: 30
epoch: 40
epoch: 50
epoch: 60
epoch: 70
epoch: 80
epoch: 90
epoch: 100
total number of epochs 100
accuracy is:
79.0 %
```

```
epoch: 10
total number of epochs 11
accuracy is:
100.0 %
```

شکل ۱۱. تعداد epoch ها و دقت شبکه خروجی (بالا راست ۲ بالا چپ ۴ و پایین راست ۸ نورون)

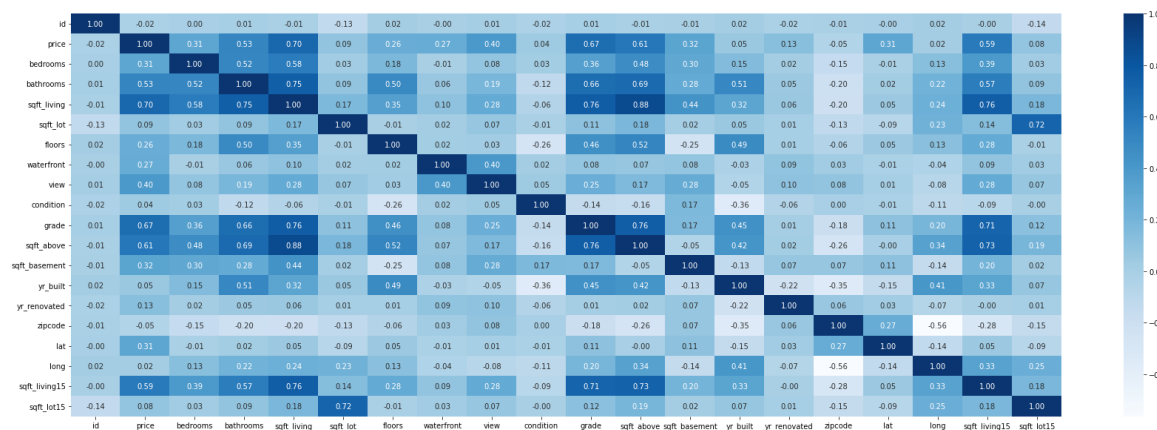
همانطور که در شکل‌ها نتایج مشخص است هر چه تعداد نورون‌ها افزایش پیدا میکند دقت شبکه بیشتر می‌شود هم چنین تعداد epoch ها برای رسیدن به دقت بالا هم کمتر می‌شود. مثلاً برای شبکه آخر با ۸ نورون توانسته با epoch ۱۱ به دقت ۱۰۰ درصد برسد که در شکل ۸ هم مشخص است که فقط ۵ خط برای به طور کامل تقسیم کردن این داده‌ها کافی بود و بقیه خط‌ها دیگر نیاز نداشتند. یا در شبکه اول با اینکه توانسته به ۷۹ درصد دقت برسد اما واضح است که اگر به این شبکه بیشتر از epoch ۱۰۰ هم اجازه آموزش داده میشد باز هم به دقت ۱۰۰ درصد نمیرسید چون این نوع داده به هیچ وجه با دو خط قابل جدا سازی نیستند.

۴-۱. Multi Layer Perceptron

برای این بخش ابتدا با استفاده از تابع `pandas.info()` تعداد سطرها و ستون ها، نوع داده های موجود در ستون ها، نام ستون ها و تعداد مقادیر خالی در هر ستون را نشان می دهیم.

سپس با استفاده از توابع `pandas.isna().sum()` و `pandas.isnull().sum()` مجموع تعداد سطر هایی در هر ستون که مقدار NaN و یا Null دارند را مشخص می کنیم که این مقادیر برای تمامی ستون ها برابر صفر است و تمامی سطر ها و ستون ها شامل مقادیر قابل قبول هستند.

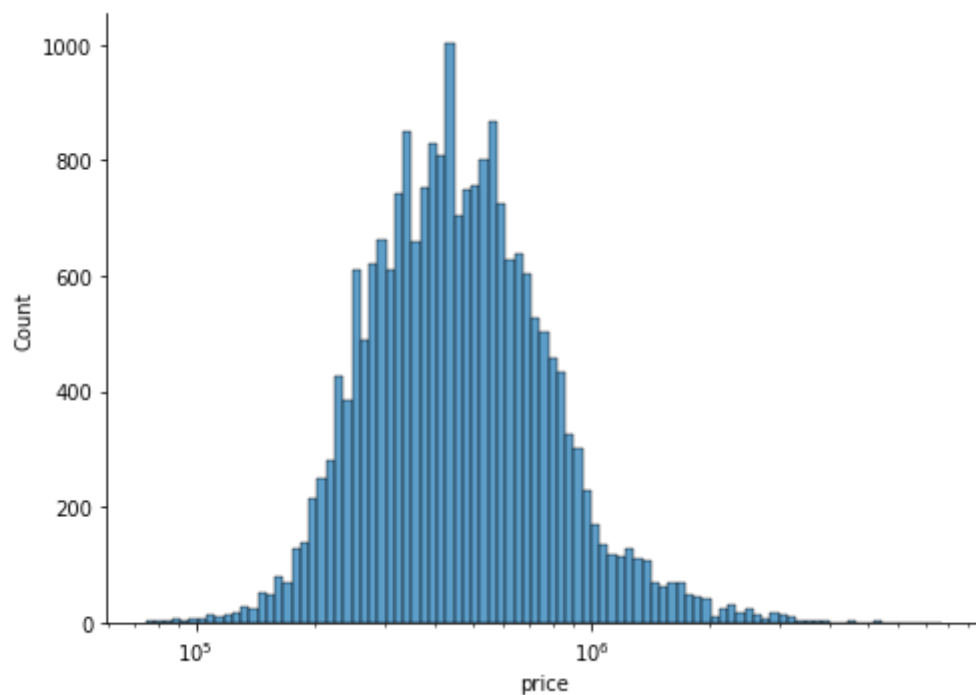
ابتدا correlation داده ها را با استفاده از تابع `pandas.corr()` محاسبه کرده و سپس با استفاده از کتابخانه seaborn و تابع heatmap این نمودار را نشان می دهیم.

شکل ۱۲. نمودار correlation بین مقادیر موجود در داده ها

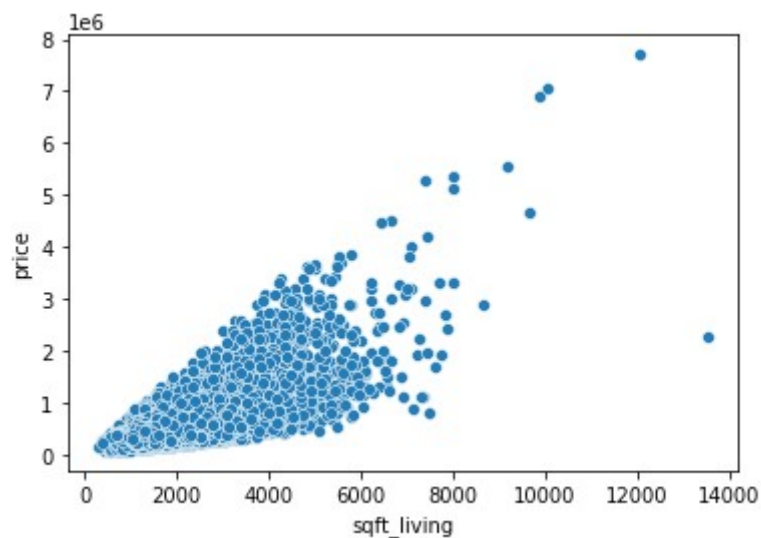
با توجه به این نمودار، مقدار `sqft_living` با قیمت هر خانه بیشترین correlation را دارد که تا حدودی قابل حدس است که هر چه متر از یک خانه بیشتر باشد، قیمت آن نیز بیشتر می شود و این فیچر- بیشترین تاثیر- را روی قیمت دارد.

سپس با استفاده از کتابخانه seaborn نمودار-پراکندگی- قیمت(در هر بازه قیمت چه تعداد خانه وجود دارد) و نمودار- قیمت با فیچری که بیشترین correlation(متر از-`sqft_living`) را با آن دارد می کشیم.

شکل ۱۳. نمودار پراکندگی قیمت خانه ها

این نمودار نشان می دهد که در هر بازه قیمت چه تعداد خانه وجود دارد.

شکل ۱۴. نمودار قیمت خانه ها و متراژ آن ها

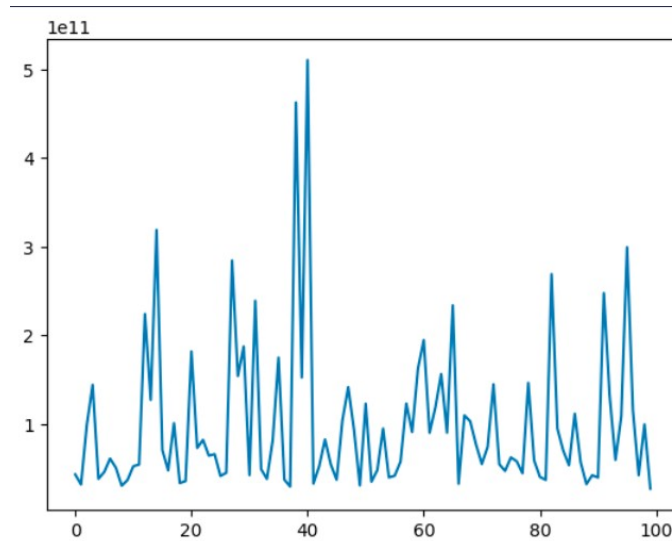
این نمودار نشان می دهد که به ازای هر مقدار sqft_living آن خانه چه قیمتی دارد.

سپس با استفاده از تابع `pandas.to_datetime()` ستون `date` در داده ها را به فرم طبیعی تاریخ تبدیل می کنیم و سپس فیلد های `year` و `month` از این تاریخ را به داده های خود اضافه می کنیم.

با بررسی ستون های موجود در داده و همچنین نمودار correlation متوجه می شویم که پس از حذف ستون تاریخ، ستون های id و zipcode نیز تاثیری در پیش بینی قیمت خانه ندارند بنابراین این مقادیر را نیز از داده ها حذف می کنیم.

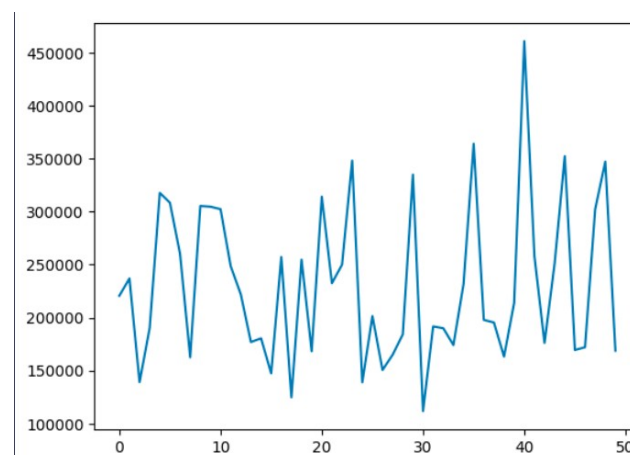
سپس داده های خود را به 2 دسته test و train تقسیم می کنیم که داده های 80 train درصد داده های ما را شامل می شود.

برای ترین ابتدا از MSE Loss و SGD استفاده کردیم اما چون MSE Loss خیلی بزرگ بود درست کار نمیکرد و Nan میداد. با کمی تغییر learning rate خطا را خروجی می داد اما خطا بسیار زیاد بود.

شکل ۱۵. تغییرات خطا شبکه عصبی اول

سپس از L1 Loss و Adam استفاده کردیم و به میزان ۵۰ epoch ترین کردیم . و loss function مشابه زیر شد.

شکل ۱۶. تغییرات خطا شبکه عصبی دوم

خروجی شبکه برای دو ورودی نمونه :

```
test_iter = iter(test_dataloader)
x, y = next(test_iter)

output = model2(x)
output[0:2]
```

[176] ✓ 0.5s

... tensor([[462355.1041],
 [461214.0856]], grad_fn=<SliceBackward0>)

▷ ▾ y[0:2]

[177] ✓ 0.5s

... tensor([538000., 650000.])

شکل ۱۷. پیشبینی دو قیمت دو خانه ورودی نمونه (بالا پیشبینی و پایین قیمت واقعی)

میبینیم که قیمت های پیشبینی شده خیلی دور تر از قیمت واقعی نیستند و شبکه تا حدودی خوب کار میکند با اینکه باز هم خطای به نسبت بالایی دارد.